

**Protokół nr 23/2023 z posiedzenia Komisji Zdrowia, Spraw Społecznych
i Bezpieczeństwa z dnia 06.03.2023 r.**

Posiedzenie odbyło się w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

Otwarcia i stwierdzenia prawomocności posiedzenia komisji dokonał Przewodniczący Komisji – Pan Rafał Świerk.

Obecni według listy obecności.

W posiedzeniu Komisji wzięli udział:

- **p. Katarzyna Basa** - Specjalista psychoterapii uzależnień
- **p. Inga Niedzielska** – Naczelnik Wydziału Rozwoju i Polityki Społecznej

Omówiono następujące tematy:

1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych w mieście.

Specjalista psychoterapii uzależnień - Pani Katarzyna Basa zaznaczyła na wstępie, iż problem alkoholowy z roku na rok wciąż wzrasta. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego według badań przeprowadzonych przez Państwowy Instytut Higieny w Polsce podaje następujący wynik:

- 4% stanowi uzależnienia od alkoholu
- 30% stanowi picie szkodliwe są to osoby, które potencjalnie mają problemy w społeczeństwie oraz w domu. Osoby, które piły powyżej zalecanych norm przez WHO.

Placówka rozwiązywania problemów alkoholowych posiada szeroką ofertę pomocy.

W Polsce taka pomoc leczenia występuje w 3 formach:

- forma ambulatoryjna
- forma stacjonarna
- forma oddziału dziennego

Według lat 2020 – 2021 zaobserwowano ok. 30% wzrost przez pandemię (były to 634 osoby a w roku 2022 stanowiło to 780 osób, które korzystały z pomocy placówki i w tym są również, osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu oraz osoby z uzależnieniem mieszanym). Najwięcej placówka przyjmuje osób, które są uzależnione tylko od alkoholu, (w roku 2022) osób było aż 594. Osoby z uzależnieniem mieszanym stanowiły 97 osób,

a osoby z współuzależnieniem 89. Zaburzenia, które wiążą się z problemem alkoholowym to różnego typu diagnozy:

- uzależnienia od alkoholu 552 osoby (395 mężczyzn, 157 kobiet)
- używanie szkodliwe – 24 osoby (15 mężczyzn, 9 kobiet)
- ostre zatrucie – 4 osoby (4 mężczyzn)
- zespół amnestyczny – 1 osoba (1 mężczyzna)
- zaburzenia psychiatryczne bez majaczenia – 1 osoba (1 mężczyzna)
- inne zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem alkoholu – 12 osób (8 mężczyzn, 4 kobiety)

Po raz pierwszy do poradni zgłosiło się 285 osób i pokazało to jak pandemia przyspieszyła tempo rozwoju problemu. Jeśli chodzi o osoby z współuzależnieniem to statystyka pokazuje 89 osób a w tym 25 osób, które korzystały po raz pierwszy z poradni.

Zestawienie liczby udzielonych świadczeń - 6 080 świadczeń łącznie w tym:

- 1 144 porad lekarza psychiatry
- 4 936 porad terapeutycznych (porady diagnostyczne, sesje indywidualne, sesje grupowe, sesje rodzinne)

Przewodniczący Komisji - Pan Rafał Świerk zapytał, czy przedział wiekowy to jest to stały przedział czy on się obniża?

Specjalista psychoterapii uzależnień - Pani Katarzyna Basa poinformowała, że placówka podpisane ma świadczenia tylko na osoby dorosłe, natomiast przychodzą osoby w wieku 18, 19, 20 lat, które jak wiadomo musiały już wcześniej borykać się z problemem alkoholowym. Placówka otrzymuje mnóstwo pytań, czy są przyjmowane dzieci na leczenie i takie osoby są odsyłane do innych placówek. W poradni średnia wiekowa osób to 30-40 lat.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej - Pan Łukasz Respondek zapytał, czy tylko mieszkańcy Świętochłowic mogą skorzystać z poradni?

Specjalista psychoterapii uzależnień - Pani Katarzyna Basa oznajmiła, że oddziały są dostępne dla wszystkich, nie tylko dla mieszkańców Świętochłowic.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej - Pan Łukasz Respondek zapytał ile jest mieszkańców Świętochłowic obsługiwanych przez placówkę, a ile osób spoza miasta?

Specjalista psychoterapii uzależnień - Pani Katarzyna Basa zaznaczyła na wstępie, że nie jest w stanie odpowiedzieć na zadane pytanie. Poinformowała, że przekaze tę sugestię Pani Kierownik, wtedy uzyska szczegółową informację, którą przekaze do wglądu.

Radna - Pani Jadwiga Garbaciok oznajmiła, że Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obsługuje tylko i wyłącznie mieszkańców Świętochłowic. Wynika to z zapisów prawnych.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej - Pan Łukasz Respondek zapytał, czy osoby z problemami alkoholowymi sami zgłaszają się do placówki, czy są kierowane przez lekarza pierwszego kontaktu? Jak wygląda forma finansowania za mieszkańca Świętochłowic, a jak za mieszkańca z poza miasta?

Specjalista psychoterapii uzależnień – Pani Katarzyna Basa oznajmiła, iż koleje losu ludzi są bardzo różne. Najczęściej jest tak, że ludzie wypierają się faktu, że mają problem alkoholowy. To w jaki sposób trafiają ludzie do placówki, działania wspiera Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Bardzo duży odsetek jest osób, które zgłaszają się we własnym zakresie. Osoby te, są przyjmowane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, bądź z Ośrodka Pomocy Społecznej. Często zdarza się tak, że pracownik socjalny w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego stwierdza, że u danej osoby występują problemy alkoholowe i kwalifikuje ją do leczenia. W sytuacji interwencji policji u osoby z problemem alkoholowym następuje doprowadzenie przez Funkcjonariuszy do placówki.

Przewodniczący Komisji - Pan Rafał Świerk zaznaczył, że są to osoby, które nie dorastają do zrozumienia swojego problemu. Ignorują ten problem i jest to tzw. reakcja obronna.

Radna – Pani Jadwiga Garbaciok poinformowała, że policja, opieka społeczna, pracownik socjalny, czy też rodzina zwraca uwagę na występujący problem, z którym kieruje się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych motywuje osobę do podjęcia leczenia, pomimo utrudnień wynikających z nieświadomości o swoim problemie. Proponuje się badanie biegłego lekarza sądowego, który oceni czy dana osoba ma problem alkoholowy, oraz czy taką osobę skierować do otwartego leczenia czy zamkniętego. W momencie otrzymania opinii od lekarza biegłego sądowego, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest w stanie wysłać osobę do wytypowanej jednostki leczenia. Osoba ma w tym momencie prawo wyboru Ośrodka Leczenia Uzależnień.

Specjalista psychoterapii uzależnień – Pani Katarzyna Basa oznajmiła, że według oceny placówki jest to podstawowy program, w którym dana osoba jest w stanie kontynuować leczenie w formie ambulatoryjnej. Przedstawiona forma nie jest bardzo

intensywna, co oznacza, że pacjent jest w stanie utrzymać abstynencję. Leczenie rozpoczyna się od popisania kontaktu leczenia z pacjentem.

Wyróżniamy dwie formy terapii:

- forma dziennego oddziału leczenia uzależnień
- forma stacjonarna

Pacjenci z oddziału stacjonarnego przez 6 tygodni mają zajęcia, które odbywają się od rana do wieczora, od poniedziałku do piątku, jak również w soboty i niedziele. Są to pacjenci w stałym zamknięciu, mają na celu się zmotywować i dojść do stopnia, by mogły same funkcjonować w społeczeństwie. Niestety liczba osób w oddziale stacjonarnym wzrosła do 155 osób. W tych 155 osobach były 34 osoby z uzależnieniem mieszanym. Jeśli chodzi o płeć to zdecydowana większość to mężczyźni.

Dzienny oddział terapii leczenia również trwa 6 tygodni. Pacjenci po południu wracają do domu, a zajęcia odbywają się w porze porannej, a soboty oraz niedziele są wolne od zajęć. Jest mniej zajęć, niż na oddziale stacjonarnym. Plus oddziału jest taki, że w godzinach porannych osoby są pod intensywną opieką specjalistów, a po południu wracają do swojego środowiska w celu uświadomienia sobie, czy są w stanie wytrwać w abstynencji. Jeśli pacjent w trakcie leczenia złamie abstynencję, następuje ze strony placówki wypis osoby i w tym momencie kieruje się ją do oddziału zamkniętego.

Dzienny oddział uzależnień przyjął 99 osób (71 mężczyzn, 28 kobiet) w tym:

- uzależnionych od alkoholu – 80 osób (55 mężczyzn, 25 kobiet)
- uzależnionych od kilku substancji psychoaktywnych w tym od alkoholu – 19 osób (16 mężczyzn, 3 kobiety)

Radna - Pani Jadwiga Garbaciok oznajmiła, iż w momencie, gdy osoba zachowuje się opornie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołuje ją drogą sądową na leczenie.

Specjalista psychoterapii uzależnień – Pani Katarzyna Basa zaznaczyła, że w takim wypadku jest to już ostateczność. Jeśli pacjent odmawia lub przerywa leczenie, pomimo nakazu sądowego, nie pojawia się w wyznaczonym terminie, policja natychmiastowo doprowadza taką osobę do placówki. Program realizowany był w okresie od kwietnia do grudnia 2022 r. i skierowany był dla mieszkańców Świętochłowic – osób dorosłych uzależnionych od alkoholu, innych substancji psychoaktywnych. Program obejmował dwa rodzaje oddziaływań:

- program redukcji szkód – do tego programu są kierowane osoby, można tak powiedzieć słabsze, z dysfunkcjami które ograniczają codzienne życie w społeczeństwie.
- grupę motywacyjno – edukacyjną

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej - Pan Łukasz Respondek zadał pytanie skąd wynika ta słabość?

Specjalista psychoterapii uzależnień – Pani Katarzyna Basa oznajmiła, że wynika to z różnego rodzaju zaburzeń osobowości.

Przewodniczący Komisji - Pan Rafał Świerk zaznaczył, że są to osoby, które nie czują się dowartościowane, co tworzy element epizodu alkoholowego. Trudnością pozostaje kwestia uświadomienia pacjentowi o jego uzależnieniu. Każde te formy leczenia, które zostały omówione rokują poprawę. Zależy to od wieku osób, od ich motywacji i od ich potrzeb behawioralnych. Zależy to jest, też od tego w jakiej rodzinie ta osoba się wychowywała.

Specjalista psychoterapii uzależnień – Pani Katarzyna Basa oznajmiła, że druga grupa to grupa motywacyjno – edukacyjna. Program realizowany był od kwietnia do grudnia 2022 r. W ramach programu zapewniono również członkom Zespołu Terapeutycznego - Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Oddziału Terapii Uzależnienia Od Alkoholu i Dziennego Oddziału Leczenia Uzależnień uczestnictwo w systematycznej superwizji klinicznej. Spotkania superwizyjne odbywały się na terenie placówki i prowadzone były przez certyfikowanego superwizora Sekcji Naukowej Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. W programie wzięło udział 35 osób (20 mężczyzn i 15 kobiet). Łącznie w okresie realizacji programu przeprowadzono 289 godzin psychoterapii grupowej oraz udzielono 67 godzin konsultacji pielęgniarskich. Podczas 5 spotkań przeprowadzono także 20 godzin grupowej superwizji klinicznej.

Naczelnik Wydziału Rozwoju i Polityki Społecznej – Pani Inga Niedzielska przedstawiła informację o wykonaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2022 to najwięcej środków przyznano jednostkom Urzędu Miejskiego:

- Ośrodek Sportu i Rekreacji „Skalka” w Świętochłowicach
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Zespół Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o.
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań”
- Miejski Zarząd Oświaty

Wydział Rozwoju i Polityki Społecznej przekazał kwotę 1 081 432 zł, a w tym:

- 133 658,51 to środki niewykorzystane w 2021 roku,
- 302 553,49 zł – Centrum Kompetencyjne Bydgoszcz.

Jego założeniem jest realizacja polityki międzysektorowej, czyli takiej, której udział w niej mają jednostki kilku sektorów samorządowych. W ubiegłym roku nie udało się w całości wykorzystać budżetu. W Wydziale Rozwoju i Polityki Społecznej, zostały przyznane dotacje poprzez konkursy organizowane z zakresu ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym. Konkursy te zostały rozstrzygnięte w placówkach wsparcia dziennego w formie specjalistycznej. Konkurs wygrał „Związek Rodzin Polskich”. Zajęcia świetlicowe z programami specjalistycznymi dla dzieci, oprócz tego Klub Abstynenta otrzymał środki na lokal by móc prowadzić zajęcia. Były prowadzone zajęcia sportowe z wsparciem psychologów i terapeutów, którzy prowadzili formę profilaktyki medycznej.

Przewodniczący Komisji - Pan Rafał Świerk zadał pytanie, jakie było wykonanie ogółem tego budżetu? Było zaplanowane 950 000 zł a wykorzystano 130 000 zł z ubiegłego roku.

Naczelnik Wydziału Rozwoju i Polityki Społecznej – Pani Inga Niedzielska zaznaczyła, że w sumie było 1 496 212 zł, a wykorzystano 940 962,66 zł. Procentowo wykonanie przedstawiało się na 62,89%. Środki z tzw. funduszu „małpkowego” nie zostały wykorzystane (428 086,46 zł), które w roku 2023 zostaną częściowo wykorzystane.

Przewodniczący Komisji - Pan Rafał Świerk poinformował, iż Komisja otrzymała odpowiedź na wniosek sformułowany w trakcie ostatniego posiedzenia. Prezydent Miasta Świętochłowice oznajmił w piśmie, że wspiera działania mające na celu przyczynić się do poprawy zdrowia, oraz że jednostki są zaopatrzone w 6 defibrylatorów, które regularnie poddaje się przeglądom technicznym zgonie z wymogami. Każda placówka zaopatrzona jest w grupę osób przeszkolonych do obsługi urządzenia. Ponadto w roku 2023 w ramach środków z Budżetu Obywatelskiego zakupiony zostanie defibrylator szkoleniowy, który docelowo znajdować się będzie w Centrum Integracji Społecznej.

Radna – Pani Jadwiga Garbaciok zadała pytanie w jakich jednostkach znajdują się defibrylatory?

Radny - Pan Tomasz Grudniok powiadomił, iż defibrylatory znajdują się między innymi na basenie ekologicznym, na siłowni oraz na basenie krytym Ośrodka Rekreacji i Sportu „Skalka”.

2. Sprawy bieżące.

Komisja Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa w trakcie posiedzenia sformułowana dwa wnioski:

Komisja Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa wnioskuje o jak najszybszy termin przydzielenia 3 000 000 zł które nie zostały przekazane na Zespół Opieki Zdrowotnej Spółka z.o.o. w Świętochłowicach.

(Wniosek przegłosowano jednogłośnie stosunkiem głosów 6 „za”).

Komisja Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa popiera wniosek Radnej - Pani Jadwigi Garbaciok, aby każdy z członków komisji zapoznał się z informacją programu profilaktyki, aby niewykorzystane środki zostały wykorzystane w roku 2023.

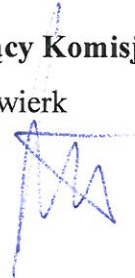
(Wniosek przegłosowano jednogłośnie stosunkiem głosów 6 „za”).

Przewodniczący Komisji podziękował zgromadzonym za spotkanie, po czym posiedzenie zamknięto.

Na tym protokół zakończono.

Przewodniczący Komisji

Rafał Świerk

Protokołowała: Roksana Jasińska

